

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Roman Kuczyński

SSN Dawid Miąsik

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie ze skargi Komitetu Wyborczego [...]

na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 9 marca 2015 r., w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego z wyborów do Parlamentu Europejskiego, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 maja 2015 r.,

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego [...] z wyborów do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r., na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112, ze zm.) postanowiła odrzucić sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego [...] o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z

udziałem w wyborach do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r., z powodu naruszenia art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Komitet Wyborczy [...] wykazał w sprawozdaniu przychody w kwocie 1.751.404,28 zł. Przychody te pochodziły z wpłat dokonanych przelewami z Funduszu Wyborczego partii [...] (1.751.400,00 zł) oraz z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym Komitetu (4,28 zł).

Wydatki Komitetu nie przekroczyły limitu określonego na podstawie art. 337 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 18.341.271,60 zł. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły zaś limitu wydatków określonego na podstawie art. 136 Kodeksu wyborczego, wynoszącego 14.673.017,28 zł.

Jak wynika z ustaleń Państwowej Komisji Wyborczej, z opinii i raportu biegłego rewidenta, badającego sprawozdanie finansowe Komitetu, a także z wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu Wyborczego [...], wydatki Komitetu zostały przeznaczone, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, na cele związane z wyborami.

Komitet Wyborczy [...] uzyskał też nadwyżkę pozyskanych środków nad poniesionymi wydatkami w kwocie 75,86 zł. Na rachunku bankowym w dniu 30 lipca 2014 r. pozostawała kwota 75,85 zł, natomiast kwotę 0,01 zł stanowiła niezwrócona nadpłata, jakiej Komitet dokonał na rzecz firmy Z. Sp. z o.o.

W wyniku analizy sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów finansowych oraz wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że część wydatków Komitetu była pokrywana gotówką ze środków własnych osób fizycznych, a następnie środki te były zwracane tym osobom ze środków finansowych Komitetu. Zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej, świadczy o tym ciąg operacji finansowych potwierdzony dokumentami finansowymi. W dniu 2 kwietnia 2014 r. pełnomocnik finansowy Komitetu wypłacił bowiem gotówką z rachunku bankowego Komitetu do kasy Komitetu środki finansowe w kwocie 500,00 zł. Wydatki dokonane gotówką lub w jednym przypadku kartą płatniczą nienależącą do Komitetu, na rzecz Komitetu przez osoby fizyczne od dnia 2 kwietnia 2014 r. do 14 kwietnia 2014 r. wyniosły zaś

łącznie 859,63 zł. Przekraczały zatem o 359,63 zł środki gotówkowe, jakimi dysponował w tym czasie Komitet. Ponadto płatność za fakturę VAT na kwotę 199,00 zł została dokonana kartą. O tym, że nie była to płatność kartą Komitetu, świadczy także fakt, że transakcji takiej nie potwierdza historia rachunku bankowego Komitetu.

W dniu 18 kwietnia 2014 r. pełnomocnik finansowy Komitetu wypłacił z rachunku bankowego Komitetu gotówką do kasy Komitetu środki w kwocie 1.000,00 zł. Do czasu wypłacenia z rachunku Komitetu do kasy tego Komitetu kolejnych środków, tj. do dnia 22 maja 2014 r., Komitet Wyborczy [...] dysponował środkami gotówkowymi w łącznej kwocie 2.500,00 zł. W tym czasie na rzecz Komitetu dokonane zostały zakupy opłacone przez osoby fizyczne w łącznej kwocie 2.403,46 zł. Osobom dokonującym zakupów na rzecz Komitetu dokonano z kasy Komitetu zwrotów wydatkowanych przez nie środków. Biorąc pod uwagę kwotę wydatkowaną w tym czasie przez osoby fizyczne na zakupy na rzecz Komitetu (2.403,46 zł) oraz kwotę środków wydatkowanych przez osoby fizyczne we wcześniejszym okresie rozliczeniowym, której część stanowi wskazany wyżej niedobór (359,63 zł), jaki powstał z rozliczenia pierwszej pobranej zaliczki (500,00 zł), oznacza to, że w czasie, w którym Komitet dysponował środkami gotówkowymi w kwocie 2.500,00 zł, jego zobowiązania wobec osób fizycznych, które dokonały zakupów na rzecz Komitetu Wyborczego [...] wynosiły 2.763,09 zł. Przewyższały zatem wysokość środków gotówkowych, jakimi dysponował w tym czasie Komitet. Potwierdzają to dokumenty finansowe wymienione w uchwale PKW.

W dniu 22 maja 2014 r. z rachunku bankowego Komitetu Wyborczego [...] pełnomocnik finansowy tego Komitetu wypłacił do kasy Komitetu środki w kwocie 300,00 zł. Ze środków tych zostały dokonane zwroty środków wydatkowanych przez osoby fizyczne na rzecz Komitetu w łącznej kwocie 263,09 zł.

Dokonywanie zakupów z własnych środków przez osoby fizyczne na rzecz Komitetu Wyborczego [...] potwierdziła także w złożonym wyjaśnieniu M. J. R.-Z. - Pełnomocnik Finansowy Komitetu. Stwierdziła ona, że płatności gotówkowych dokonywała osobiście jako pełnomocnik finansowy w zakresie dokumentów zawartych w przedłożonym o rozliczenia Raporcie kasowym KW. Potwierdziła też, że jeżeli pokrywała jakiś wydatek wcześniej, to następnie rozliczała go wypłatą

środków pieniężnych, którą to wypłatę dokonywała osobiście w banku z rachunku Komitetu. Stwierdziła jednocześnie, że były to sytuacje sporadyczne.

Oceniając opisane wyżej operacje finansowe Państwowa Komisja Wyborcza podkreśliła, że dokonywanie przez osoby fizyczne z własnych środków zakupów na rzecz Komitetu wyborczego utworzonego przez partię polityczną narusza art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe tego typu komitetu mogą pochodzić wyłącznie z funduszu wyborczego partii politycznej tworzącej ten komitet. Przyjęcie przez komitet wyborczy utworzony przez partię polityczną środków finansowych pochodzących z innego źródła niż Fundusz Wyborczy tej partii, a zatem także z pożyczek, narusza art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego i stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c Kodeksu wyborczego. Przepis art. 144 § 1 pkt 3 lit. c Kodeksu wyborczego ma przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji kwoty środków pozyskanych z jego naruszeniem do ogólnej kwoty przychodów Komitetu, ani też tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu nieznamośności przepisów Kodeksu wyborczego.

Komitet Wyborczy [...] wniósł do Sądu Najwyższego skargę na uchwałę Państwowej komisji Wyborczej z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie odrzucenia sprawozdania finansowego z dnia 22 sierpnia 2014 r., zarzucając tej uchwale:

(-) naruszenie art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego przez uznanie, że ze środków w kwocie 300,00 zł wypłaconych do kasy Komitetu zostały dokonane zwroty środków wydatkowanych przez osoby fizyczne na rzecz Komitetu w łącznej kwocie 263,09 zł oraz, że osoby fizyczne dokonywały z własnych środków zakupów na rzecz Komitetu a także, że Komitet Wyborczy [...] przyjął pożyczkę (czyli, że bliżej nieustalone osoby fizyczne dokonywały wpłat na rzecz Komitetu lub finansowały koszty Komitetu Wyborczego) bez wykazania zasadności tych twierdzeń a nawet bez podjęcia próby wskazania adekwatnego związku przyczynowo skutkowego uprawniającego do takiego twierdzenia, bowiem:

- z wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego wynika w sposób jednoznaczny, że jedynie zdarzało się, że Pełnomocnik przekazywał środki pieniężne pracownikowi lub kandydatowi, który dokonywał płatności, co oznacza,

że PKW odwróciła bez żadnej podstawy kolejność czynności wskazanych przez pełnomocnika Finansowego, bo nie doszło do żadnej formy kredytowania, pokrywania lub pożyczania środków przez osoby trzecie na zaspokajanie zobowiązań Komitetu Wyborczego,

- z wyjaśnień pełnomocnika finansowego wynika w sposób jednoznaczny, że jeżeli pełnomocnik pokrywał wydatek, to następnie rozliczał go wypłatą środków pieniężnych z rachunku komitetu, co oznacza, że PKW błędnie przyjęła, że doszło do kredytowania, pokrywania lub pożyczania środków przez osoby trzecie na zaspokajanie zobowiązań Komitetu Wyborczego, bo opisane powyżej postępowanie pełnomocnika finansowego wynikało wprost z jego obowiązku z art. 130 § 1 Kodeksu wyborczego;

(-) naruszenie art. 130 § 1 Kodeksu wyborczego przez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy Pełnomocnik Finansowy pokrywał wydatki Komitetu Wyborczego [...], wykonując swój ustawowy obowiązek ponoszenia pełnej odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania Komitetu Wyborczego, nie zaś w celu dokonania kredytowania, pożyczki lub innej formy przekazania środków pieniężnych;

(-) naruszenie art. 130 § 2 Kodeksu wyborczego przez ustalenie, że środki pieniężne były wydatkowane przez osoby fizyczne na rzecz Komitetu w sytuacji, gdy osoby fizyczne wydatkowały tylko i wyłącznie środki Komitetu Wyborczego (nie zaś środki własne) oraz posiadały do tych czynności pisemne upoważnienie pełnomocnika finansowego, o których przekazanie na etapie prowadzenia postępowania PKW nie występowała.

W związku z powyższym Komitet Wyborczy [...] wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z pisemnego upoważnienia pełnomocnika finansowego dla M. G. na okoliczność udzielenia upoważnienia do zaciągania zobowiązań w imieniu Funduszu Wyborczego [...], zgodnie z art. 130 § 2 Kodeksu wyborczego, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze Sprawozdania Finansowego Komitetu Wyborczego z wyborów do parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r. wraz z całą dokumentacją sprawy znajdującą się w posiadaniu Państwowej Komisji Wyborczej i zobowiązanie Państwowej Komisji Wyborczej do przedłożenia Sądowi Najwyższemu tej dokumentacji oraz o uznanie skargi za zasadną.

Autor skargi podniósł, że z treści wyjaśnień składanych w toku postępowania prowadzonego przez Państwową Komisję Wyborczą wynika jednoznacznie, że zdarzało się, że pełnomocnik finansowy przekazywał środki pieniężne pracownikowi lub kandydatowi, który dokonywał następnie płatności. Takie formy postępowania nie są jednak zabraniane przez Kodeks wyborczy, bowiem na podstawie art. 130 § 2 Kodeksu wyborczego można za pisemną zgodą pełnomocnika finansowego zaciągać zobowiązania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego. Pełnomocnik finansowy podkreślił również, że jeżeli pokrywał wydatek, to następnie rozliczał go wypłatą środków pieniężnych z rachunku komitetu. Również takie działanie pełnomocnika finansowego nie powinno budzić wątpliwości, ze względu na treść art. 130 § 1 Kodeksu wyborczego, który nakłada na pełnomocnika finansowego obowiązek ponoszenia wszelkiej odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe komitetu wyborczego. Obowiązku tego nie można rozumieć jako kredytowanie, pożyczkę lub inną formę zobowiązania umownego, lecz jako odpowiedzialność z mocy prawa, w tym wypadku wynikającą z art. 130 § 1 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza w odpowiedzi na skargę wniosła o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niezasadna i dlatego podlega oddaleniu.

Podstawę prawną odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego komitetu Wyborczego [...] z wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r. stanowi art. 144 § 1 pkt 3 lit. c Kodeksu wyborczego. Zgodnie z treścią tego przepisu organ wyborczy, któremu złożono sprawozdanie finansowe, w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania finansowego odrzuca sprawozdanie w przypadku stwierdzenia przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy środków finansowych pochodzących z innego źródła niż Fundusz Wyborczy. W myśl także powołanego w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej (jako naruszonego przez Komitet Wyborczy) art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, środki

finansowe komitetu wyborczego partii politycznej mogą z kolei pochodzić wyłącznie z funduszu wyborczego tej partii, tworzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Przyjęta w judykaturze wykładnia zawierających analogiczne regulacje przepisów prawa wyborczego obowiązujących przed wejściem w życie Kodeksu wyborczego wyraźnie wskazuje przy tym, że za utrwalony należy uznać pogląd, iż przepisy te muszą być wykładane ściśle, co oznacza między innymi, że zarówno brak winy w złamaniu prawa, jak i znikomy stopień jego naruszenia nie mają znaczenia dla oceny zasadności odrzucenia sprawozdania finansowego. Sprawozdanie finansowe musi być zatem odrzucone w razie stwierdzenia (choćby jednego) naruszenia prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 maja 2001 r., III SW 12/01 oraz z dnia 9 czerwca 2011 r., III SW 2/11 i III SW 3/11).

Wypada też dodać, że zestawienie art. 144 § 1 pkt 3 Kodeksu wyborczego z art. 144 § 1 pkt 2 tej ustawy wskazuje jednoznacznie, że Państwowa Komisja Wyborcza ma wprowadzić możliwość przyjęcia sprawozdania mimo występujących w nim uchybień (wskazując na te uchybienia), jednakże w przypadku naruszenia przepisów wymienionych w art. 144 § 1 pkt 3 lit. a-e (a także w § 2) Państwowa Komisja Wyborcza musi sprawozdanie odrzucić, gdyż w takiej sytuacji ustawa nie przewiduje innego sposobu rozstrzygnięcia. Oznacza to, iż jakiegokolwiek (nawet drobne) naruszenie wspomnianych przepisów nie może zostać uznane za uchybienie, które mimo jego wystąpienia umożliwia Państwowej Komisji Wyborczej przyjęcie sprawozdania. Inaczej rzecz ujmując, przyjęcie przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania ze wskazaniem na jego uchybienia jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy uchybienia tego sprawozdania nie są związane z naruszeniem przepisów wymienionych w pkt 3 lit. a-e (a także w § 2).

Należy wprowadzić zauważyć, że na podstawie art. 1 pkt 33 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 1072) art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego otrzymał nowe brzmienie, zgodnie z którym organ wyborczy przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia, w szczególności w przypadku gdy pozyskane, przyjęte lub wydatkowane z naruszeniem przepisów, o których mowa w pkt 3 lit. a, d i e środki finansowe nie przekraczają 1% ogólnej kwoty przychodów komitetu

wyborczego. Z kolei art. 144 § 1 pkt 3 lit. d i e mają obecnie następujące brzmienie: „przyjęcia przez komitet wyborczy wyborców albo komitet wyborczy organizacji korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów art. 132 § 3-6” (lit. d) oraz „przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym z naruszeniem art. 132 § 5” (lit. e). Oznacza to, że ustawodawca zdecydował o częściowej liberalizacji dotychczas obowiązujących przepisów w odniesieniu do mających niewielką skalę (nieprzekraczającą 1% ogólnej kwoty przychodów komitetu wyborczego) naruszeń dotyczących pozyskiwania, przyjęcia lub wydatkowania środków finansowych. Należy jednakże podkreślić, że żaden w powołanych przepisów (w ich znowelizowanym brzmieniu) nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż po pierwsze, odrzucenie przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego [...] nastąpiło z powołaniem się na art. 144 § 1 pkt 3 lit. c Kodeksu wyborczego, w związku z naruszeniem przez ten Komitet art. 132 § 1 powołanej ustawy. Przepis art. 144 § 1 pkt 3 lit. c nie został natomiast zmieniony, co oznacza, że w przypadku, w którym doszło do przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy środków finansowych pochodzących z innego źródła niż Fundusz Wyborczy, odrzucenie sprawozdania finansowego nadal musi nastąpić obligatoryjnie, bez względu na wartość środków finansowych pozyskanych, przyjętych lub wydatkowanych z naruszeniem przepisów. Po drugie zaś, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy zmieniającej, do wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzanych w 2014 r. przepisy art. 106 § 3, art. 131 § 1, art. 132 § 5 oraz art. 144 § 1 pkt 2 i pkt 3 lit. d i e ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się w brzmieniu dotychczasowym.

Przepis art. 144 § 1 pkt 3 lit. c określa w sposób kategoryczny, że źródłem, z którego pochodzą środki finansowe komitetu wyborczego partii politycznej (a z takim właśnie komitetem wyborczym mamy do czynienia w niniejszej sprawie) może być wyłącznie fundusz wyborczy tej partii, tworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (art. 35 tej ustawy). Ustawodawca nie zezwala natomiast komitetowi wyborczemu partii politycznej na pozyskiwanie środków finansowych z żadnych innych źródeł, w tym na przykład z

wpłat obywateli lub kredytów bankowych, jak w przypadku komitetów wyborczych organizacji lub komitetu wyborczego wyborców.

Zakwestionowane przez Państwową Komisję Wyborczą operacje finansowe polegające na tym, że część wydatków Komitetu Wyborczego poniesionych w okresie od dnia 2 kwietnia 2014 r. do dnia 14 kwietnia 2014 r. na łączną kwotę wynoszącą 359,63 zł, a po ostatecznym rozliczeniu – 263,09 zł, została najpierw sfinansowana gotówką przez osoby fizyczne z ich prywatnych środków, a następnie środki te zostały zwrócone tym osobom ze środków Komitetu Wyborczego gotówką przez pełnomocnika finansowego Komitetu Wyborczego ze środków wypłaconych z rachunku bankowego Komitetu do kasy Komitetu, z całą pewnością nie odpowiadają wyżej określonemu źródłu finansowania kampanii wyborczej.

Wypada też dodać, że taka właśnie chronologia zakwestionowanych operacji finansowych wynika jednoznacznie z analizy przedstawionej przez Komitet Wyborczy dokumentacji finansowej. Co do kwalifikacji tych operacji Sąd Najwyższy, w składzie rozpoznającym skargę, podziela z kolei ugruntowane już stanowisko Sądu Najwyższego zawarte między innymi w postanowieniach: z dnia 25 września 2009 r., III SW 47/09 z dnia 18 listopada 2010 r., III SW 390/10 i III SW 391/10, z dnia 9 czerwca 2011 r., III SW 2/11 i III SW 3/11, a także z dnia 25 lutego 2015 r., III SW 1/15, w których stwierdzono, że stanowią one formę „swoistego kredytowania” działalności Komitetu Wyborczego, polegającego na tym, że Komitet Wyborczy krótkotrwale korzystał ze środków pieniężnych osób, które regulowały jego należności. Opisane wyżej operacje finansowe realizowane przez skarżący Komitet Wyborczy na pewno nie znajdują więc umocowania w art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, przez co muszą być uznane za uchybienie, o którym mowa w art. 144 § 1 pkt 3 lit. c tej ustawy, skutkujące obligatoryjnym odrzuceniem sprawozdania finansowego. Okoliczność, iż owe operacje finansowe polegają na korzystaniu przez Komitet Wyborczy (choćby przez krótki czas) ze środków pieniężnych osób fizycznych (nawet w niewielkich kwotach), daje podstawę do przyjęcia, że dotyczą one sfery źródeł finansowania Komitetu, gdyż stanowią przykład „swoistego kredytowania” działalności tego Komitetu. Tymczasem, Komitet Wyborczy (jako komitet wyborczy partii politycznej) nie może zaciągać kredytu, nawet gdyby był to kredyt bankowy.

Odwoływanie się przez skarżący Komitet Wyborczy do regulacji art. 130 § 1 (oraz § 2) Kodeksu wyborczego świadczy natomiast o niewłaściwym jej rozumieniu. W przypadku zakwestionowanych przez PKW operacji finansowych zapłata gotówką, a w jednym przypadku kartą płatniczą, była bowiem dokonywana w momencie zakupu. Tymczasem o zobowiązaniu majątkowym można mówić wówczas, gdy wystąpi różnica czasowa pomiędzy momentem powstania obowiązku zapłaty a momentem jego realizacji. Ponadto, Komitet Wyborczy dysponował przez cały czas trwania kampanii wyborczej odpowiednimi środkami finansowymi zgromadzonymi na rachunku bankowym, z którego dokonywano zwrotu kwot wydatkowanych wcześniej, a zatem w przypadku powstania zobowiązania finansowego mógł dokonać płatności za poczynione zakupy, przekazując odpowiednie środki z rachunku przelewem bądź kartą płatniczą Komitetu. Pełnomocnik finansowy Komitetu Wyborczego nie regulował zatem zobowiązań finansowych, których Komitet ten nie był w stanie zrealizować, lecz działał ze świadomością uzyskania zwrotu udzielonej Komitetowi pożyczki („swoistego kredytu”).

Prawidłowy obieg finansowy mający na celu regulację należności za zakupy dokonywane przez Komitet Wyborczy w formie gotówkowej powinien natomiast zakładać odwrotną chronologię zdarzeń. Środki finansowe winny być najpierw wypłacane z rachunku bankowego do kasy Komitetu, a następnie przekazywane w formie zaliczek upoważnionym osobom dokonującym zakupów. Osoby te dysponowałyby zatem środkami pieniężnymi Komitetu (a nie środkami własnymi), które byłyby rozliczane po dokonaniu zakupów.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na treści art. 145 § 2 Kodeksu wyborczego, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.